

Kirjeitä.

Tovreittaren tilaajaluettelo o-	
sottaa seuraavaa:	
Uusia	94
Uudistuksia	33
Katkennut	21

ROCKLIN, CAL.

Jospa hieman "priivallisim" taas-kin täältä meidän pienestä kiviky- lästä, että muillakin paikkakunnilla saadaan nähdä, että vielä sitä ele- tään täälläkin, vaikka pikku hiljaa vaan.

Miehet ovat muuttaneet melkein kaikki paremmille työmarkkinoille. Ja nekin muutamat jällelleolevat eh- kää pian lähtevät käsivarsiaan kau- palle, niin ainakin olen kuullut. Per- heet lähtee perässä. Vähän päästä ei meitä ole täällä jällellä kuin minä ja jokin tälle paikkakunnalle pikeen- tynyt vanhapolka.

Ei ole paljo nyhtelyspyrinnöistä ker- rottavaa. Ei ole ollut osaston työ- kokoustakaan meillä ainakaan 6-7 kuukauteen, kun ei ole niin paljon osaston jäseniä paikkakunnalla että pystyttäisiin kokouksia pitämään. Samasta syystä ei myöskään ilta- mista eikä muistakaan osaston hom- mista tule mitään.

Muut seurat, nim. kirkkoseurat ja veljeyssurat ovat sen sijaan pitä- neet kenttäjuhla omaksi ja pun- sen ristin hyväksi.

Useampia sairaustapauksia on myös- kin ollut tovereiden keskuudessa, vaan ovat he jo paranemaan päin paitsi Sanfrid Väilman, jonka pitkäl- lisestä sairaudesta lääkärit ovat päässeet selville, määränneet hänet pantavaksi kainaloita myöten kipsiin joksikin ajaksi.

No, ehkäpä tätä jo riittää tänä kerraksi. Morjesta vaan ja hauskaa kesää kaikille Toverittaren lukijoille. Toivoo Aino Luoma.

LEHIGH, MONT.

Haluan vielä kerran puolestani lä- hettää paikkakuntakirjeen, ettei jää uuden kirjeenvaihtajan osalle koko- naisuuden puolen tiedottamiset. Joudumme taas lähtemään uuden lei- päpaikan hakuun, joka ei sinnekaan tunnuta miltään kesälomalta, eikä hu- vimatkalta, vaan työnhakuretket meille työläisille onkin tavallisia.

S. s. osasto päätti pitää suuren piknikin 5 p. toukok vapun vietoksi, pikin, vaan ilma ei suosinut nytäkään piini, vaan ilma ei suosinut taaskaan meitä ja niin joudumme pitämään juhlamme huoneitten suojissa johon tarkotukseen Lauri Bergren luovutti asuntonsa.

Ei ole meillä sosialistilla tässä kaupungissa omaa haalia. Iso teatte- ri on kyllä hiljattain valmistunut — vaan etkäs siellä sitten kokoontu- vat, kun ei täällä olekaan muita kuin työläisiä? — Työläiset, siellähän ko- koontuvat tietämättömät työläiset, jotka vielä kulkevat porvarien talu- tusnuorassa ja kiristävät aina vain lujemmalle nuoraa itsensä ja samalla koko työväenluokan kaulan ympäril- le. Toivotaan, että he joskus ymmär- tävät sen irroitakaan vaikka kovien kurjistusten jälkeen.

Täältä on nykyisin lähtenyt suo- malaisia muille markkinoille ja uu- sia tulee paikkakunnalle. Matti Aro perheensä kanssa lähti kotipellon ha- kuun. Ei ole vielä tullut tietoa missä valtiossa se vilja Matilla alkaa heil- möidä. Mitäs muuta kuin hyvää on- nea yrjykselle.

Töitä tehdään joka päivä, ja eihän sitä muuten tulisi toimeenkaan, kun on kaikki kohonnut monin kerroin ja yhä vain kohoaa.

Ilmat tahtoo olla liian koleat tä- näkin keväänä, joten ei voi nauttia keväästäkään.

Mrs Anna Laukkonen kävi aina vaarallisella Saksanreissulla ja toi pienen pojan tullessaan.

Koettakaa sitten Lehighin toverit- taret pistää vähän useammin pätkii Toverittaren kuin minä. Kyllä kat- sou jos näkyy ja koetaan uudelta py- sähdyspaikaltani kirjottaa jos mah- dollista. — Olga.

NEW ROCHELLE, N. Y.

Tervehdys teille aatesiskot ja vei- kot, kautta laajan mallman. Onhan saapunut kauan odotettu kevät, joka luo uutta intoa uupuneseen rintaa- me ja antaa intoa taistelussa kalliin vapauden puolesta. Milloin saamme nauttia köyhälistön oman onnen ke- vään surastuksesta?

Työkansan juhla — vappukin — on jo mennyt. Olemme täälläkin vä- hän edistyneet sitten tämän edellisen vapun. Täna vapunpäivänä esiintyi- vät "Jyskeen" naiset vapanalikkeillä iltamassa, joten tämä tilaisuus on muistinpantava. Meille naurettiin,

kun aloimme voimistelemaan, että koskahan ne "Jyskeen" tytöt näh- dään esiintymässä, vaan nytpä te ne näitte. Johtajana meillä on ollut tov. Nissinen, jolle lausumme suur- kiitokset. Harjoittelemme parhallaan oikein sievää pukutanssia tov. Soinin johdolla.

Yksi surullinen asia täällä on se, että kaikki aatteemme kannattajat- kaan eivät yhdy osastoon. Syy mikä kuuluu olevan se, että iltamimme lasketaan muitakin siirtolaisia, paitsi suomalaisia. Rahalliset tulomme va- tivat tekemään niin, sillä ne eivät tahdo riittää menolille. Italialaisia kuuluvat eniten moittivan. Onhan heidänkin joukossaan tietyt silvoja jos on rähääjäkin. Osastomme toi- mitsijat ovat kaikki naisia; eikä siis kumma jos jollainkin on järjestys vä- hän huonompikin. Mutta niillä, jotka aina parhaavat toimintaamme, on vain kaksi ehtoa: joko tulevat itse joukkoon ja korjaavat huomaamansa virheet tai ovat kokonaan poisna. Nykyään näkyy olevan ihmisiä, joi- ta täytyy varoa kuin lasiaitoita, et- tä jos sanankin sattuu lausumaan, joka ei ole niin mieltä myöten, niin silloin sanotaan: kyllä saavat olla minun puolestani rauhassa. Se on raukkamaisia ja säälittäviä. Täytyy- hän meidän taistella kovempaan vastaan, täytyy taistella leivästä ja elämästä, kuten nykyään monet kans- sat, esim. Suomi, taistelee. Talvaan rannatkin punottaa vuodatetusta ve- restä ja kausojen kärsimyksistä ko- ko mallia huokaa. Kun kuvittelem- me Suomen työväen kärsimyksiä, ni- den isien huokauksia, äitien kyne- leitä ja lasten avuttomia katseita ja ajattelemme kaikkea sitä surua ja murheen määrää; kun luomme kat- seemme ympäri maailmaa, kallekkin työllisten kärsimyksiin, niin selvää meille raskas todellisuus ja elämä astuu eteemme vaativana eikä jä- tälle aikaa pikkumaisuuskin. Jättä- kämme pienet, turhat asiat täällä- kin pois ja käydään taas joukoin ri- velhin sortovaltaa vastaan. — Tov. Sylvi.

DULUTH, MINN.

S. s. osastolla oli kokous toukok. 7 p. Hyvösen sapassa. Olihan niitä muutamia jäseniä saapunut kokouk- seen. Ensiksi otettiin haalikkymys esille ja johtokunta velvotettiin vuok- raamaan haali jostain Lake avenue- lta ja toimimaan siihen suuntaan, että saataisiin pian huoneusto ja toi- minta pystyyn. Äänestys komiteaan valittiin Esther Heino, David Kliski- nen ja Oscar Wilson. Kesäjuhla komi- teaan valittiin lisähenkilöitä Ida Wilson, Ida Turpeinen, Esther Heino, Mary Tarnanen, Wikki Mäki, Abel Hyvönen ja Chas. Mäki. Vaalagit- tionitoimikuntaan osastoa edusta- maan valittiin Heino ja Wikki Mäki. Kirjallisuustoimikuntaan laiminlyö- neiden tilalle valittiin J. F. Siren ja Chas. Mäki. Johtokuntaan valittiin Esther Heino. Ompeluseuralle päätet- tiin antaa \$5.00 käsitoiden ostoa var- ten.

Kesä alkaa jo tännekin tehdä tula- nua ja kyllä niitä kylmiä ilmoja on ollutkin tarpeeksi. — Toveruudella: E. H.

CLOQUET, MINN.

Ei ole pitkään aikaan näkynyt täältä Cloquetista mitään Toverit- tarena. Minä olen ollut välinspitämätön eivätkä toisetkaan ole katsooneet vel- vollisuudekseen kirjottaa tämän pal- kan toimista ja kuulumisista. Tiedän että täällä olisi paljon kykenevämpiä tähän toimeen kuin minä olen — tarkoitan naisia, mutta hyvin harva lukuisesti he käyvät edes osaston naisten ompeluseuran kokouksissa- kaan. Missähän te kaikki nuoret emännät vietätte aikanne, kun ette edes kahden viikon perästä ehdi käy- mään ompeluseuran kokouksissa? Kokous on joka toinen torstai klo 2 jpp. osaston talolla.

Näyttää melkein uskomattomalta ne Cloquetin uutiset Työmieheissä, että ne ja ne ovat taasen alkaneet purasemaan yhteistä leipäkannikkaa. Mutta niitä nuoria misiksi ei vaan arvaa tulla meidän vanhempain ak- kalin joukkoon toimimaan mitään. ty- töistä ei puhuttakaan. Kuulkaahan, kylli meitä naisia on sama taakka kaikilla odottamassa, joten ei ole liian aikaista ottaa yhteistoimintaan osaa.

Osaston ompeluseura päätti pitää kenttäjuhlan kesäk. 9 p. Paikkaa ei minulla ole tiedossani, mutta se on kai jossain luonnonhelmassa, jos on kaunis ilma ja sitten osaston talolla jos sataa. Juhla alkaa kello 2 jpp. Ohjelmasta mainittakoon seuraavaa: puhujaksi on pyydetty Superiorista Keskinäirin sihteeri Aug. Kuusisto, kylli meitä naisia on sama taakka kaikilla odottamassa, joten ei ole liian aikaista ottaa yhteistoimintaan osaa.

miehille sekä naisille. Naisille Tove- ritarta ja miehille Säkeniä. Ravintola puoli on hyvä. Siis tervetuloa kaikkiin juhliin. Paikallisista ilmoituksista saa nähdä mihin mennään. Illalla on hyvä näytöskappale nimeltä "Nuori luotsi". Molemmat ilot näkee juhla- merkin ostamalla.

Paikkakuntamme nuoria miehiä on viety joka viikko Setä Samulin pal- velukseen. Osaston jäseniä nyt hiljan meni John Ilonemi, Nestor Martin ja Yrjö Loplum ja toukokuun lopussa tähtäisi mennä meidän osuuskaupan isännöitsijä tov. John Niemi. Niemi on ollut pitemmän aikaa toimeensa- ja olisi ollut suotava, että hän olisi voinut jatkaa oloaan nykyisessä toi- messaan. — O. L.

HIBBING, MINN.

Toiminta osastossamme on ollut vilkasta viime talven ajan. Puhujia- kin on ollut naapurikaupungista u- seita kertoja. Useita näytöskappale- ta on myöskin näytelty talven mit- taan ja ompeluseura on vilkkaassa touhussa. Se on pannut toimeen u- seita iltoja ja aina hyvällä menes- tyksellä. Parasta aikaa se puuhaa oikein rohmissa iltoissa, vaan kun ni-istä ilmoittaminen ei enää ehtisi Tove- rittaren kautta, niin jätän lähem- min mainitsematta.

Tekee mieleni lukea pieni epistola näille meidän kylän naisille. Täällä on paljon suomalaisia, vaan on perin vähän sellaisia, jotka katsovat vel- vollisuudekseen kuuluu osastoon ja jos heitä menee pyytämään, että yh- tykää jäseniksi, niin saa poikkeuk- soita vastauksena että: sitä on niin hyvä olla kun ei kuulu mihinkään osastoon. — Mitä tästä oikein ajat- telee? Eikö nykypäivien tapahtumat ole siksi vakavaluontoisia, että ne panee hiljaluontoisimmankin ym- märtämään, että eiköhän ne suo- menkin valkokaartin puolesta tappe- levat työläiset ole juuri niitä ei mi- hinkään kuuluvia, sillä... No, en sano enempää. Sen vain sanon, että kun päivälehti loitsee sosialistien loppumisesta, niin näyttäkäämme, et- temme ole vielä vähenneetkään, ko- konaan loppumisesta puhuttakaan.

Siksi toivon että seuraavassa os- aston kokouksessa saamme ainakin kaikki ompeluseuran naiset osastoon, jos ei heidän miehensä katsoisikaan tarpeelliseksi kuuluu järjestyneiden työläisten riveihin. Ymmärtäkää edes te naiset asia oikein ja yhtykää ni- den joukkoon, jotka tahtovat taistel- la ihmisyden ja oikeuden puolesta. — Toveruudella Yksi.

MULLAN, IDA.

Ompeluseuran myyjäisiltama pää- tettiin pitää kesäkuun 20 päivä. Muistakaa miehet elää siihen laihin, että sinä iltana on kolikko tasku- sa. Siellä tulee olemaan paljon arvok- kaita käsitöitä. Ne henkilöt joilla on vielä ompeluseuran käsitöitä, pyyde- tään että olisivat hyvät ja valmistai- sivat ne ja palauttaisivat työnjohta- jalle valmiina.

Häpeä on sanoa, että nykyään ovat kaikki ompeluseuran hommat kovin laimeita. Joku henkilö on vain koko- uksissa. Puhujaseuran kokoukset o- vat melkein tarkotustaan vastaamat- tomia kun samat henkilöt saavat ai- na esiintyä. Näyttää, ettei kaikilla ole halukaan oppia. Sitte kun men- nään johonkin palloruumaan eli muualle, jossa voi olla enempi koolia niin silloin ollaan touhussa, että yh- det runnaa haalia ja toiset kovas- ti kärsivät kun sitä sillä lailla runna- taan. Elhän teitä ole kukaan estänyt tulemasta joukkoon. Ettekö te tunne velvollisuutta yhtyä osastoon ja tulla joukkoon ja jos näette, että osasto- runnataan aivan väärään suuntaan, niin tulla oikeasemaan alkääkää vaan sivusta irvistelkö.

Tov. Lempi Perttula, josta viime kirjjeessän mainitsin, on jo päässyt sairaalasta ja hän alkaa olla entisel- lään.

Tov. Euniika Korhonen lähti pikku Aunen kanssa miehensä luokse Asto- riaan. Hänessä menetimme yhden innokkaan toimihenkilön. Toivomme onnea ja innostusta uudella paikka- kunnalla. — Jaakobin tytär.

NORWOOD, MASS.

Olin jo niin suuttunut että ajattelin etten enää kirjota syystä kun ei vii- meinen kirjotukseni ollut Toverit- tarena, vaan kun sain tietää syyn, niin voitin vanhaa aatamin ja nyt yritän uudestaan jos nyt sattuisi löy- tämään oikean tien.

Paikkakuntamme ihanneliitto "On- ni" vietti ensimmäistä vuosijuhlansa 4 p. toukok. ja se onnistui hyvin. Siellä oli paljon arvokasta ohjelmaa. Ohjelmän oikein mielenkiintoista nähdä mitä liiton nuoret jäsenet vuoden varrella olivat onineet.

Osastomme vietti vappujuhlaa 5 p. tk. paikalla juhlaohjelmalla. Päivä- vaan että eivät kaikki osaston jäse- net suvainneet saamaan juhliin. Ompeluseura on aina vaan yhtä

kovassa touhussa syksyllä pidetti- vien arpajusten takia. Paljon se vaatiikin aikaa sekä rahaa ja paljon arvokkaita töitä on jo valmiina, mu- ta paljon on vielä tekemättä ja jos johtajat Hanna Nykvist pysyy sa- nojensa takana ja meinaa kilpailia newyorkkiilisten kanssa, niin otta- kaapa hyvät toveritaret tämä huomi- oonne ja koettakaa valmistaa kukin joku kappale. Ompeluseuran kokouk- set on joka toinen tiistai klo 7:30 il- lalla.

Sunnuntaikoulu lopetti toimintansa tk. 26 p. Koulu lakkaa toimimasta vaan kuulumiksi kesäkuukausiksi sillä lapset eivät jaksa istua sisällä kun kaunis kesäinen luonto heitä niin houkuttelevasti kutsuu. Kesä on todellakin tullut sen pitkän ja kylmän talven perästä ja aurinko lämmittää niin herttaisesti ja tekee mielen kevyemmäksi, vaikka ei edes kesäkään tunnuta työläiselle sillä sanalla "kesä" tarkotetaan. Muilla vielä kerran saamme nauttia kesästä täysin siemauksin, sillä kehitys kul- kee eteenpäin. Me naisetkin, huofi- matta sorretusta tilastamme, alam- me vaatimaan oikeuksiamme. Emme me pyri edelle miehiä, vaan ta- arvoon ja se onkin juuri yksi sosia- listin ihanteista. Kevään terveh- dys kaikille lukijoille. — Tov. L. T.

FINLAND, ONT., CANADA.

Kevät tekee täälläkin tuloaan ja luonnon heräämisen kanssa virkisty- ihmissielikin ja tuntuu kuin vanha- kin nuortuisi.

Osastomme toiminta on ollut hy- vin vilkasta. Iltoja on pidetty tuh- katihelein. Lapset esittivät viimeksi kappaleen nimeltä: "Onnen maa", joka onnistui oikein hyvin. Lapset olivat 9-14 vuoden ikäisiä. Johta- jana toimi Mrs. Lampl. Toivon jat- kuva innostusta lapsille edelleen- kin.

Kävä tapaus sattui täällä, kun tov. Väinö Mattilan talo paloi. Tuli oli päässyt alkuun tuntemattomalla tavalla, sillä ei ollut tulta ollut al- kona eikä uunissaakaan. Arvelaan tu- len saaneen alkunsa salaman iskus- ta. Huone oli niin uusi, että hän ehti nukkua sinä vasta kolme yötä. Suuri vahinko vasta-alkavalle maan- viljelijälle.

Mrs. Kivari kävi Fort Francisissa ja synnytti siellä ollessaan pojan, joka ei jäänyt ehoon. Mrs. Kivari kuuluu voivan hyvin.

Mrs. I. Mäki.

PHILA, PA.

Vappua vietimme tk. 4 p:nä Tov. Nurmi oli puhetta pitämässä. Ohjel- maa oli varattu runsaasti ja jokai- nen koetti parhaansa onnistuakseen esittämässään alheessa. Voimistelu- ja lauluseura esiintyivät myöskin siellä ensi kertaa tämän vuoden ai- kana. Yleisö oli tyytyväinen iljan oh- jelmaan tällä kertaa. Lopun iltaa tanssittin.

Toisieliset eli kaikki ulkomaalai- set — lukuun ottamatta tämän ma-alaisia, sillä heitä oli vaan kourallinen — viettivät tk. 3 päivä Karl Marxin, 100 vuotista syntymäpäivää. Metro- politan Opera talolla. Puheita pitivät Jacob Panken (ensimmäinen sosialis- tinen tuomari) ja Chas Sehl (Socialis- tinen ehdokas Pennsylvanian valtion kuvernööriksi.) New Yorkista oli 3 puhujaa, nim. A. Shiplakoff, A. Leo ja V. Charney. Venähti puhui lääkäri Ingerman, Hebrew kielellä esittettiin ohjelma ensimmäiseen. Kuulua vii- lunsoittaja S. Jacobinoff soitti tot- tuncella taidoillaan viuluun. Herman Sandby, tanskalainen sellon soittaja oli verraton soittaja ja säikän soittaja yleisön pyynnöstä useampia ylimää- räisiä kappaleita. Saimme kuulla lau- lua eräältä laulajattarelta. Meille es- titettiin kyllä hienon hienoja laulu- ja ja laulajattarella oli koulutettu hyvä ääni, mutta ei yhtään työvien laulua kuulu, jota me kaikkin oltaisi niin mielellään ja holla ottaneet vas- taan... Muistan erästäkin laulua: Eili, Eili" jota laulajatar esitti hebrean kielellä. Kuinka itse sen kielen yn-

TYÖN ORJAT

KIRJ. JAMES O'NEIL

Hinta \$1.00

Ainoa suomenkielellä ilmestynyt kir- ja, joka selostee Amerikan aikasen- naan yhteiskunnallista kehitystä, köy- hälistön elämää ja kärsimyksiä. Kirja on tavattoman mielenkiintoisesti kir- jotettu; se on kuin jännittävä to- naani.

Tilataks osotteilla:

TOVERIN KIRJAKAUPPA

Box 99 Astoria, Ore.